

Promemorian Vissa regelförenklingsfrågor inom socialförsäkringsområdet m.m. (S2013/2222/SF)

Pensionsmyndigheten har anmodats att yttra sig över rubricerade promemoria, som beträffande avsnitten 3.1–3.7 grundar sig på förslag som har lämnats av Försäkringskassan. Pensionsmyndigheten bedömer att av dessa berörs Pensionsmyndighetens verksamhet endast av förslaget i 3.7 och avstår därför från att lämna synpunkter på förslagen i 3.1–3.6.

Till grund för promemorians avsnitt 3.8 ligger ett förslag som Pensionsmyndigheten har lämnat under hösten 2012. På det förslaget och förslagen i 3.7, 3.9 samt 3.10 lämnar Pensionsmyndigheten följande synpunkter. Synpunkterna ges under samma rubriker som används i promemorian.

3.7 Bevilja bostadstillägg retroaktivt

Den föreslagna förändringen av möjligheten till retroaktivt bostadstillägg berör i första hand de bostadstilläggsärenden som Försäkringskassan administrerar. Pensionsmyndigheten förstår förslaget så att om makar, av vilka den ena är ålderspensionär och den andra just har beviljats sjukersättning, ansöker om bostadstillägg kan den ålderspensionerade maken beviljas bostadstillägg med högst tre månaders retroaktivitet medan den make som tillerkänts sjukersättning kan få bostadstillägg för en betydligt längre retroaktiv tid. Som följd av bestämmelsen i 93 kap. 5 § andra stycket socialförsäkringsbalken handläggs ett ärende som det beskrivna av Pensionsmyndigheten, varför den föreslagna regeln även kommer att beröra Pensionsmyndighetens handläggning.

Pensionsmyndigheten vill framhålla att myndigheten dock inte ser något problem i detta, varken från ett regelperspektiv, med de skillnader som uppstår mellan makarna, eller från administrativt synpunkt. Slutligen skulle emellertid Pensionsmyndigheten vilja föreslå att texten i författningsförslagets inledning formuleras ”Bostadstillägg lämnas från och med den månad **från** vilken sjukersättning eller ...” i stället för ”Bostadstillägg lämnas från och med den månad **för** vilken sjukersättning eller ...”.

3.8 Pensionsmyndighetens fordringshantering

Bestämmelserna i 9 kap. 3 a § lagen (2010:111) om införande av socialförsäkringsbalken (SFBP) angående verkställigheten av Pensionsmyndighetens återkrav förlorar, enligt den tidsbegränsning som finns i bestämmelsen, sin betydelse efter år 2014. Bestämmelsens första stycke, som reglerar förhållandet att Försäkringskassan är den myndighet som har ansvaret för att verkställa även Pensionsmyndighetens beslut om återkrav, ersätts med den föreslagna nya paragrafen 108 kap. 14 a § socialförsäkringsbalken (SFB) med, förutom avsaknaden av tidsbegränsning, materiellt sett oförändrat innehåll.

En följd av bestämmelsen i andra stycket i nämnda paragraf i SFBP är, enligt Pensionsmyndighetens mening, främst att så kallad kvittning, dvs. avräkning av belopp som återkrävts av Pensionsmyndigheten på senare utbetalning av förmån till den som kravet riktas mot, får göras i såväl förmåner som administreras av Försäkringskassan som Pensionsmyndigheten. Detsamma torde gälla beslut om återkrav som fattas av Försäkringskassan. Denna nuvarande ordning bidrar i hög grad till förutsättningarna för den avtalade sammanhållna och gemensamma utbetalning av ersättningar som för närvarande görs av Försäkringskassan när förmånstagaren har vissa periodiska ersättningar från båda myndigheterna.

Pensionsmyndigheten och Försäkringskassan förbereder för närvarande en förändrad ordning för utbetalning av periodiska ersättningar med sikte på att en sådan nyordning ska gälla från och med 1 januari 2015.

2013-04-22

Er ref. S2013/2222/SF
Dnr/ref. VER 2013-107

Förändringen innebär att myndigheternas nämnda utbetalningar, som även fortsättningsvis ska skötas av Försäkringskassan med stöd av 7 § förordning (2002:782) om ansökan och utbetalning av pension m.fl. förmåner, kommer att göras separerade och oberoende av varandra. I samband med detta ändras också förutsättningarna för att verkställa kvittningar. Genom att 9 kap. 3 a § SFBP förlorar sin tillämpning kommer bestämmelserna i 108 kap. 22 § SFB i stället vara de som reglerar kvittningsmöjligheterna.

Genom det förslag till författningsändring i 108 kap. 22 § första stycket första meningen SFB som lämnas i promemorian förändras möjligheten till kvittning. Kvittningsmöjligheten begränsas enligt nuvarande lydelse till att endast kunna göras i förmån som beslutats av samma myndighet som beslutat om återkravet. Efter den föreslagna förändringen får, som Pensionsmyndigheten tolkar den föreslagna ordalydelsen, ett återkrävt belopp av endera myndigheten kvittas i utbetalningar oberoende av vilken myndighet som administrerar den förmånen.

Genom ett tillägg av en ny andra mening i första stycket nämnda paragraf föreslås i promemorian att av Pensionsmyndigheten återkrävda belopp endast får kvittas mot utbetalning av förmån som Pensionsmyndigheten administrerar. Även om det av promemorians författningskommentar till 108 kap. 22 § SFB framgår att motsvarande ska gälla för återkrävda belopp beslutade av Försäkringskassan, dvs. att de endast får kvittas i utbetalning av förmån som den myndigheten administrerar, anser Pensionsmyndigheten att det explicit bör framgå av författningstexten. Promemorians författningstext innehåller, enligt Pensionsmyndighetens mening, inte sistnämnda avgränsning. Pensionsmyndigheten förordar därför att första stycket andra meningen i aktuell paragraf i stället ges följande lydelse. ”Avdrag får dock endast göras på ersättning som administreras av samma myndighet som beslutat om återkravet.”

3.9 Avdrag för upplupen ränta och avgifter vid återkrav

Förslaget i detta avsnitt anknyter till förslaget i avsnitt 3.8 genom att det också rör möjligheten till avräkning vid utbetalning av förmåner i anslutning till tidigare beslutade återkrav. Pensionsmyndigheten har samma uppfattning som arbetsgruppen beträffande de skäl som kan läggas till grund för förslaget att också förfallna räntor och avgifter ska få dras av från en utbetalning av förmån. Pensionsmyndigheten välkomnar därför förslaget.

3.10 Socialförsäkring under arbete vid svenska utlandsmyndigheter i EU/EES-länder för lokalt anställd personal

Pensionsmyndigheten ser den föreslagna nya bestämmelsen som ett klarläggande av de förhållanden som ska gälla för lokalanställd personal vid de svenska beskickningarna och anser att den kan bidra till en harmonisering mellan EU/EES-länderna beträffande tillämpningen av de regler som gäller för tillhörigheten till ländernas socialförsäkringssystem.

Detta yttrande har beslutats av generaldirektör Katrin Westling Palm efter föredragning av samordnande juristen Staffan Belvert. I handläggningen av ärendet har också chefsjuristen Thomas Norling och chefen för rättsenheten Patrik Havermann deltagit.

Katrin Westling Palm

Staffan Belvert